

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 1 از 5	صور تجلسه کمیسیون سرمایہ گذاری و تامین مالی ☐ مشارک ☐ فوق العاده ☒ عادی رئیس جلسه: فرهاد سحرخیز دبیر جلسه: وجیهه اصغری محل جلسه: سالن جلسات ساختمان مرکزی شماره جلسه: ۱۸ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۱۱/۱۸ ساعت شروع: ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰	
-----------------------------------	--	---

دستور کار جلسه:

- ✓ بررسی وضعیت سرمایه‌گذاری خارجی در ایران و خراسان رضوی، چالش‌های جذب سرمایه‌گذار و راهکارهای تسهیل سرمایه‌گذاری خارجی

❖ اهم موارد مطرح شده:

- ✓ **فرهاد سحرخیز، رئیس کمیسیون سرمایه‌گذاری و تأمین مالی اتاق بازرگانی خراسان رضوی**
 - این کمیسیون، بر مباحث بنیادی و علمی در حوزه سرمایه‌گذاری و تأمین مالی متمرکز است. سرمایه‌گذاری به دلیل ماهیت خاص خود، نیازمند همراهی با دانش روز و رویکردهای نوین اقتصادی است و تمرکز ما در کمیسیون بر این حوزه، با استفاده از نظرات و دیدگاه‌های افراد صاحب‌نظر در این حیطه است.
- ✓ **محمدحسین روشنگر، عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی خراسان رضوی**
 - اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان با محدودیت‌هایی مواجه است و لازم است اختیارات بیشتری به مدیران استانی تفویض شود. همچنین، ضروری است در بودجه اختصاصی به این استان به تمامی جوانب نگریسته شود؛ با وجود اینکه ۸ درصد از شاخص‌های جمعیتی و سرزمینی در این استان جای گرفته، سهم ما از بودجه کمتر از ۴ درصد است.
 - ۸۰ درصد سرمایه‌گذاری‌ها در کشور، دولتی و خصوصی و تنها ۲۰ درصد خصوصی است، درحالی‌که در استان خراسان رضوی، سرمایه‌گذاری دولتی و خصوصی، سهمی کمتر از ۱۰ درصد دارد. اصل ۴۴ قانون اساسی در خراسان رضوی به‌درستی اجرا شده و شرکت‌های کوچک و متوسط مقیاس زیادی داریم؛ اما باید به این استان بیشتر توجه شود؛ چراکه خراسان رضوی از بسیاری از امکانات محروم مانده و سطح کیفیت زندگی در آن پایین‌تر از میانگین کشوری است.
- ✓ **احسان شجاعی، نائب رئیس کمیسیون سرمایه‌گذاری و تأمین مالی اتاق بازرگانی خراسان رضوی**
 - مطابق گزارش مرکز پژوهش‌های اتاق مشهد، سهم خراسان رضوی از تولید ناخالص داخلی کشور ۴.۹ درصد و سهم استان از درآمدهای مالیاتی کشور ۲.۹۸ درصد است که احتمال دارد در سال جاری افزایش یافته باشد؛ زیرا فشار مالیاتی بر بخش صنعت استان احساس می‌شود. نرخ بیکاری استان ۶.۲ درصد و نرخ مشارکت اقتصادی ۴۱.۳ درصد برآورد شده است. همچنین، صادرات غیرنفتی خراسان رضوی طی سال گذشته به ۱۷۰۰ میلیون دلار رسید.
 - خراسان رضوی حدود ۸ درصد مساحت کشور و ۷ درصد جمعیت را در اختیار دارد، اما تنها ۴ درصد از بودجه کشور به این استان اختصاص یافته است. در حوزه سرمایه‌گذاری، حدود ۸۸۰ هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری با اشتغال ۲.۶ میلیون نفر در واحدهای تولیدی کشور ثبت شده که سهم خراسان رضوی از این میزان، ۶۸۳ هزار میلیارد ریال و ۲۱۲ هزار شغل است، یعنی سهمی حدود ۸ درصدی در کشور. استان در زمینه پروانه‌های بهره‌برداری صنعتی پس از تهران و اصفهان، رتبه سوم و از نظر میزان سرمایه‌گذاری، رتبه پنجم کشور را دارد. در حوزه اشتغال صنعتی نیز، جایگاه سوم را پس از تهران و اصفهان کسب کرده است. در ۶ ماه نخست سال جاری، میزان سرمایه‌گذاری خارجی مصوب استان ۱۳۳ میلیون دلار و تعداد طرح‌ها ۲۷ مورد بوده است. این در حالی است که در سال ۱۴۰۲، ۷۳۷ میلیون دلار سرمایه‌گذاری مصوب با تعداد ۴۰ طرح بوده است.
 - برخی چالش‌های عمومی سرمایه‌گذاران خارجی شامل فرایند پیچیده اخذ مجوز اشتغال، طولانی شدن رسیدگی به درخواست‌ها، عدم بخشودگی جرایم اشتغال، تعیین جرایم سنگین توسط بازرسان اداره کار و تعزیرات، الزام به اخذ روایت حق کار، ممانعت از صدور پروانه کار با اعتبار سه‌ساله و توقف خرید ارز توسط بانک‌ها از سرمایه‌گذاران خارجی است.
 - یکی از مشکلات اساسی استان، کمبود سرمایه‌گذاری‌های کلان است. اقتصاد استان بر بنگاه‌های کوچک و متوسط متکی است و ۹۰ درصد صنایع توسط بخش خصوصی مدیریت می‌شود. سهم استان از پروژه‌های بزرگ‌مقیاس اندک است و صنایع مادر زیادی در استان وجود ندارد. این موضوع، هم مزیت‌هایی ایجاد کرده و هم محدودیت‌هایی را به همراه داشته است. ناترازی انرژی یکی دیگر از

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 2 از 5	صور تجلسه کمیسیون سرمایه گذاری و تامین مالی عادی ☒ فوق العاده ☐ مشترک ☐ رئیس جلسه: فرهاد سحرخیز شماره جلسه: ۱۸ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۱۱/۱۸ دبیر جلسه: وجیهه اصغری محل جلسه: سالن جلسات ساختمان مرکزی ساعت شروع: ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰	 جمهوری اسلامی ایران وزارت امور اقتصادی و مالی
-----------------------------------	--	--

چالش هاست که می توان با سرمایه گذاری در انرژی خورشیدی و بادی آن را جبران کرد. تامین مالی پروژه ها نیز با مشکلاتی همراه است؛ نسبت مصارف به منابع بانکی استان پایین تر از میانگین کشوری است و در بازار سرمایه، شرکت های استان جذب سرمایه کمتری دارند. در حوزه گردشگری، باید بر افزایش ماندگاری مسافران و جذب گردشگران خارجی تمرکز شود.

- در بخش حمل و نقل و زیر ساخت، سهم خراسان رضوی از آزادراه های کشور تنها ۳۵ کیلومتر است و این استان، در بحث زیرساخت های حمل و نقل، شرایط مطلوبی ندارد. همچنین، مسئله بحران آب از دیگر دغدغه های مهمی است که نیازمند سرمایه گذاری ویژه در بخش کشاورزی است.
- با توجه به تکلیف رشد اقتصادی ۸ درصدی و همچنین، پیش بینی ۵/۹ درصدی تورم در پایان برنامه هفتم توسعه، تاکید کرد: تنها راه رسیدن به این اهداف جذب سرمایه است که با شرایط ویژه کشور این سرمایه فقط توسط سرمایه گذاران خارجی قابل تامین است.

✓ **هادی محمدپور، نماینده مردم گناباد و بجستان در مجلس شورای اسلامی**

- پروژه های بزرگراه ها و حوزه ریلی استان، از جمله پروژه قطار سریع السیر و بزرگراه حرم تا حرم، جزو اولویت های استان هستند که برای تکمیل این پروژه ها، به سرمایه گذاری خارجی نیاز داریم و باید در این زمینه از ظرفیت های بین المللی استفاده کنیم.
- پروژه قطار سرخس-مشهد-چابهار نیز در حال توقف است و باید برای تکمیل این پروژه، سرمایه گذاران خارجی را جذب کرد. همچنین پیشنهاد می شود که بانک ها در این زمینه وارد عمل شوند و به سرمایه گذاری در پروژه های زیربنایی کمک کنند.

✓ **ابوالفضل کودهئی، معان وزیر اقتصاد و سرپرست سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران**

- آمادگی داریم که از بخش خصوصی و استانداری، مشکلات و مسائل استانی را دریافت کرده و به وزیر منتقل کنیم. به دنبال این هستیم که پروژه های پیشران که به عنوان مزیت های نسبی استان خراسان رضوی و متناسب با زنجیره ارزش استانی و ملی و منطقه ای قابل تعریف باشند را در گام اول به سرانجام برسانیم.
- در شرایط فعلی، حدود ۴۰۰ مجوز سرمایه گذاری خارجی به ارزش ۸.۷ میلیارد دلار مصوب کرده ایم؛ البته این میزان مربوط به ارزش پروژه ها است و بایستی محقق گردد.
- در راستای اجرای ماده ۳۰ قانون تامین مالی تولید و زیرساخت ها، برای اولین بار در حال صدور مجوز به بخش خصوصی برای تاسیس کارگزاری های جذب سرمایه گذاری هستیم. این کارگزاری ها را آموزش داده و درجه بندی می کنیم. این موضوع فرصت خوبی برای بخش خصوصی است تا انحصار در این حوزه در اختیار دولت نباشد.
- مرکز خدمات سرمایه گذاری مشهد الگویی برای سایر مراکز کشور است این مرکز به لحاظ پتانسیل ها، نیروی انسانی و اقدامات مطلوب، عملکرد موثری داشته است.
- به دنبال نظام مند کردن بازاریابی تامین مالی هستیم، در همین راستا مراکز خدمات سرمایه گذاری سراسر کشور باید برنامه جامع بازاریابی تامین مالی پروژه ها را تدوین و اجرا نمایند.
- با پیگیری های ما، اولین ضمانت نامه دولتی برای صدور خدمات فنی و مهندسی برای یک شرکت در عراق صادر شد؛ توسعه صادرات در این حوزه، علاوه بر ارزآوری، باعث ارتقای توان رقابت پذیری کشور می شود.

✓ **سیدحامد حسینی، معاون اقتصادی اداره کل امور اقتصاد و دارایی خراسان رضوی**

- طی یک سال و نیم گذشته، دفتر فراجا به طور ویژه به سرمایه گذاران خارجی خدمات اقامتی ارائه داده و فرآیند طولانی در این حوزه را به ۴۸ ساعت کاهش داده است. مرکز خدمات سرمایه گذاری خراسان رضوی در کشور منحصربه فرد است و بخش قابل توجهی از مشکلات ثبت شرکت های سرمایه گذاری خارجی حل شده است.
- تاکنون نزدیک به ۴ میلیارد دلار نیاز برای پروژه ها احصا شده و انتظار داریم از مسیرهای پیش بینی شده و تفاهات صورت گرفته برای تامین مالی این پروژه ها کمک شود.

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 3 از 5	صور تجلسه کمیسیون سرمایہ گذاری و تامین مالی عادی ☒ فوق العاده ☐ مشترک ☐ رئیس جلسه: فرهاد سحرخیز شماره جلسه: ۱۸ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۱۱/۱۸ دبیر جلسه: وجیهه اصغری ساعت شروع: ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰ محل جلسه: سالن جلسات ساختمان مرکزی شماره جلسه: ۱۸ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۱۱/۱۸	 انجمن بانک‌های ملی و تعاونی وزارت امور اقتصادی و مالی
-----------------------------------	--	--

✓ هادی توانا، مدیرکل دفتر هماهنگی امور سرمایہ گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی

- یکی از مشکلات عمده در حوزه سرمایہ گذاری این است که تفویض اختیار به اندازه کافی به استان‌ها انجام نشده و بعضاً سرمایہ گذار برای یک تغییر کوچک در ترکیب سهامداران خود، نیاز به مجوز از تهران دارد.
- از وزارت اقتصاد درخواست داریم در توزیع تسهیلات بانکی و تبصره‌ای، به وضعیت اقتصادی هر استان توجه داشته باشد. همچنین، از دستگاه‌های ملی متناظر خواهشمندیم در توزیع اعتبارات، خراسان رضوی را به‌طور ویژه در نظر بگیرند.

✓ شهرام عیدی‌زاده، مدیر مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی خراسان رضوی

- یکی از وظایفی که باید در حوزه سرمایہ گذاری به آن توجه کنیم، ارائه آمار و اطلاعات دقیق است. آمارهایی منتشر شده‌اند که نشان می‌دهند سرمایہ گذاری خارجی در سال‌های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ حدود ۱۱ میلیارد دلار بوده است؛ اما در سال گذشته اعلام شد که این رقم به ۵.۵ میلیارد دلار رسیده است. این آمار برای بخش خصوصی قابل درک نیست، چرا که کل بودجه عمرانی کشور حتی به ۶ میلیارد دلار نمی‌رسد؛ لذا از سازمان سرمایہ گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران خواسته می‌شود تا در این خصوص شفاف‌سازی کرده و جزئیات این سرمایہ گذاری‌ها را اعلام کند. شاید بخش خصوصی از این سرمایہ گذاری‌ها نفعی نبرده باشد و سهم عمده آن به دولت و بخش‌های خصوصی اختصاص یابد.
- باید به مزیت‌های ایجاد مناطق آزاد مشترک میان ایران و کشورهای همسایه توجه شود. در این مناطق، نیازی به حضور مستقیم سرمایہ گذاران خارجی در ایران نیست. با استفاده از امکانات دوغارون و سرخس، می‌توان منطقه آزاد مشترک بین ایران و افغانستان یا ترکمنستان ایجاد کرد. این نوع مناطق آزاد می‌تواند برای جذب سرمایہ گذاری شرکت‌های چندملیتی مفید باشد، حتی در شرایط تحریمی.
- بسیاری از پروژه‌های کلنگ‌زنی که سال‌ها در انتظار تکمیل هستند، به دلیل نبود اطلاعات کافی از جزئیات طرح‌ها، برای سرمایہ گذاران جذاب نیستند. اگر بخش خصوصی یا سرمایہ گذار خارجی وارد این پروژه‌ها شود، برای تصمیم‌گیری، نیاز به دسترسی به اطلاعات کامل و دقیق از هر پروژه دارد. پیشنهاد می‌شود که پلتفرمی جامع برای اطلاع‌رسانی به سرمایہ گذاران ایجاد شود تا نیازی به حضور فیزیکی آنان در ایران نباشد.

✓ اکبر میرزاپور، مشاور کمیسیون سرمایہ گذاری و تامین مالی اتاق بازرگانی خراسان رضوی

- یکی از سدهای مهم در جذب سرمایہ گذار خارجی در بازار سرمایہ، محدودیت‌ها و موانعی است که در قالب قوانین و آیین‌نامه‌های اجرایی در نظر گرفته شده‌اند. این قوانین که به‌ویژه توسط شورای عالی بورس و اوراق بهادار وضع شده‌اند، فرآیند ورود سرمایہ گذاران خارجی را پیچیده و دشوار کرده است. در دنیا، شرکت‌ها به راحتی پذیرش می‌شوند و در بازار بورس معامله می‌شوند؛ اما در ایران این فرآیند با محدودیت‌های زیادی مواجه است.
- در حال حاضر، بازار سرمایہ ظرفیت‌های بسیار خوبی برای جذب سرمایہ گذاران خارجی دارد؛ اما قوانین و موانع موجود، سرمایہ گذاران خارجی را از ورود به این بازار منصرف می‌کند. قوانین در این حوزه باید تعدیل شود و فرصت‌های موجود برای سرمایہ گذاران خارجی معرفی گردد.

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 4 از 5	صور تجلسه کمیسیون سرمایہ گذاری و تامین مالی ☐ مشارک ☐ فوق العاده ☒ عادی رئیس جلسہ: فرہاد سحرخیز دبیر جلسہ: وجیہہ اصغری محل جلسہ: سالن جلسات ساختمان مرکزی شمارہ جلسہ: ۱۸ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۱۱/۱۸ ساعت شروع: ۰۸:۰۰ ساعت خاتمہ: ۱۰:۰۰	
-----------------------------------	--	---

❖ مصوبات جلسہ:

ردیف	دستور کار	شرح مصوبہ	اقدامات مرتبط	مہلت اقدام
۱	بررسی وضعیت سرمایہ گذاری خارجی در ایران و خراسان رضوی، چالش های جذب سرمایہ گذار و راهکارهای تسہیل سرمایہ گذاری خارجی	مقرر شد کمیسیون سرمایہ گذاری و تامین مالی، گزارشی جامع از موانع و چالش های مرتبط با سرمایہ گذاری خارجی تہیہ و بہ سازمان سرمایہ گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران ارائه نماید.	تہیہ بستہ پیشنهادی	یک ماہ
۲	بررسی وضعیت سرمایہ گذاری خارجی در ایران و خراسان رضوی، چالش های جذب سرمایہ گذار و راهکارهای تسہیل سرمایہ گذاری خارجی	توافق شد با ہماہنگی استانداری، پروژہ های اولویت دار زیرساختی در لیست پروژہ های پیشنهادی جذب سرمایہ گذاری خارجی قرار گیرند و با ہمکاری سازمان سرمایہ گذاری، بستہ های سرمایہ گذاری این پروژہ ها تہیہ شود.	ہماہنگی با استانداری	فروردین ۱۴۰۴

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 5 از 5	صور ت جلسه کمیسیون سرمایه گذاری و تامین مالی ☐ عادی ☐ فوق العاده ☐ مشترک	 انجمن عالی معیشت و معیشت وزارت معیشت
	رئیس جلسه: فرهاد سحرخیز دبیر جلسه: وجیهه اصغری محل جلسه: سالن جلسات ساختمان مرکزی شماره جلسه: ۱۸ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۳/۱۱/۱۸ ساعت شروع: ۰۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۱۰:۰۰	

❖ لیست حاضرین:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	سازمان مربوطه
۱	فرهاد سحرخیز	رئیس کمیسیون	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۲	احسان شجاعی	نائب رئیس کمیسیون	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۳	محمدحسین روشنگر	عضو هیات رئیسه اتاق	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۴	علی اکبر میرزاپور	مشاور کمیسیون	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۵	شهرام عیدی زاده	مدیر مرکز پژوهش	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۶	جناب آقای کوده ئی	معاون وزیر و رئیس سازمان سرمایه گذاری	سازمان سرمایه گذاری
۷	جناب آقای شیرینی	مشاور رئیس سازمان	سازمان سرمایه گذاری
۸	جناب آقای بهرامی	رئیس گروه تشویق سرمایه گذاری	سازمان سرمایه گذاری
۹	جناب آقای حاجعلی	کارشناس سرمایه گذاری	سازمان سرمایه گذاری
۱۰	جناب آقای هاتف	کارشناس سرمایه گذاری	سازمان سرمایه گذاری
۱۱	سیدحامد حسینی	مدیر کار اداره ککل اقتصاد دارایی	اداره کل امور اقتصاد و دارایی
۱۲	سید حمید حسینی	معاون اقتصادی	اداره کل امور اقتصاد و دارایی
۱۳	مینا نیکخو	مدیر اجرایی مرکز خدمات سرمایه گذاری	اداره کل امور اقتصاد و دارایی
۱۴	مریم حجازی	کارشناس سرمایه گذاری	اداره کل امور اقتصاد و دارایی
۱۵	هادی توانا	مدیرکل دفتر جذب	استانداری
۱۶	مریم نکودری	کارشناس دفتر جذب	استانداری
۱۷	اکرم کمره	عضو کمیسیون	شرکت توس راهبرد
۱۸	حمید روحبخش	عضو کمیسیون	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۱۹	احسان احسنی مقدم	عضو کمیسیون	سایت آیکسپورت
۲۰	سیدعلی شریعت	عضو کمیسیون	منطقه آزاد سرخس
۲۱	محسن مسجدي	عضو کمیسیون	سامان پالایش
۲۲	مرتضی رحمانی	عضو کمیسیون	بورس منطقه ای
۲۳	سیدحسین اشرفی	عضو کمیسیون	انجمن دانش بنیان
۲۴	سیدجواد رضویان	عضو کمیسیون	خانه تعاونگران
۲۵	حمیدرضا زمزمی	عضو کمیسیون	کارگزاری پیشرو
۲۶	محمی الدین خسروی	عضو کمیسیون	اتاق بازرگانی خراسان رضوی
۲۷	آرش شهریاری	عضو کمیسیون	کارگزاری بانک صنعت و معدن
۲۸	فرزانه عسگری	عضو کمیسیون	گروه مالی آگاه
۲۹	حسین شیبانی	معاون مالی و سرمایه گذاری	گروه سحرخیز
۳۰	امید خدادادی	دبیر کمیسیون	کمیسیون گردشگری
۳۱	حسین محمدی	استاد دانشگاه	دانشگاه فردوسی مشهد
۳۲	محسن پورقاسمی	دبیر اتحادیه	اتحادیه صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی
۳۳	محمدرضا موحد	دبیر کمیسیون	کمیسیون صنعت